

1: Şurada simülasyon hipotezini konuşmuşlar.

2: Dünyanın bir simülasyon olduğunu mu, Matrix gibi?

1: Allah, yarabbi... Bu konu neden malum filmiden bağımsız konuşulamıyor acaba? Çok ilginç çünkü aslında simülasyon hipoteziye anlatılan şey, filmin anlattığından farklı. Orada basit bir Hristiyanlık propagandası var, kırmızı hap, mavi hap, Trinity bilmemne... Benim bahsettiğim *simülasyon* Fizik'in kendisinin de simüle edildiği fikri, yani, bir hap alıp bu simülasyondan kaçamazsınız. Matrix'teki gibi *robotların* beynimi pil olarak kullanması gibi bir fikre değil, tüm *oluşun* temelde bir simülasyon olduğu fikrine dayanıyor.

2: Hmm... Farkını anladığımı söylemem ama hadi öyle olsun. İkisinde de gördüklerimiz gerçek değil, sonuçta, değil mi?

1: Hehe, evet, öyle bakıyorsan *ikisi de gerçek değil*. Ancak birinde etrafımızda bir şey olmadığı halde *algılarımız kabloya bağlı* olduğu için öyle sanıyoruz, diğerinde algılarımız içinde bulunduğu dünyayı doğru algılıyor ancak bu dünya simüle ediliyor.

2: İkincisi daha zor bir şeye benziyor, yani, diyelim 7 milyar insanın algılarını simüle etmek, tüm bu dünyayı, içindeki canlıları, gezegenleri, yıldızları, gökleri ve yerleri simüle etmekten daha kolay.

1: Evet, ilki teknik daha zor ama ikincinin *anlamını* kavramak daha zor. Filmde robotlar neden insanları öldürmemiş de beyinlerini pil olarak kullanmaya devam etmişler? O kadar gelişmiş bir teknoloji, insan beyninden başka pil bulamamış mı? Filmin anlattığı veya Descartes'ın meditasyonlarında bahsettiği *algıları yöneten şeytan* gibi fikirlerin çözümsüz kaldığı yer bu. *Ne gereği var?*

2: Yani, bilmem, bizi denemek için?

1: Ne için deneyecek ve hadi deney yapıyor desek bile bunu neden daha basit şekilde yapmasın? Bu kadar insanın algısını simüle etmenin anlamı nedir?

2: Bunu bilemeyiz tabii ama bir sebebi olabilir.

1: Matrix gibi veya *brain in a vat* gibi fikirler, tüm dünyanın değil, bu dünya içindeki beyinlerin *neden* simüle edildiğini daha zor açıklıyor, onu diyorum sadece. Diğer türlü, yani bütün kâinatın bir simülasyon olduğu o hipotezi biraz daha makul görünüyor.

2: Bunun amacı ne olabilir o zaman?

1: Kainat simülasyonun amacı mı?

2: Evet, insanları simüle etmenin bir anlamı yoksa, kainatın anlamı ne olabilir?

1: İnsanlarla ilgili olmayabilir, hatta simüle eden evren anladığımız anlamda maddi de olmayabilir, bizimki gibi bir evren olmayabilir, tamamen farklı fizik yasaları olabilir, belki kendi evrenlerini anlamak için bir simülasyon kurmuşlardır ve bu simülasyon çalışırken bir köşede de bizim gibi canlıları üretmiştir. Belki bizimki gibi bir evrenleri vardır ama sırf eğlence olsun diye bizi üretmişlerdir. *Ana*

evrendeki canlıların bizden daha zeki, aynı anda binlerce olayı takip edebilecek kadar zeki olduğunu da iddia edebiliriz, belki biraz tuhaf bir eğlence anlayışları vardır ve drama üretmek için kurdukları bir alemde yaşıyoruz?

2: Oyun da olabilir, diyorsun?

1: Oyun demeyelim de, eğlenceli bir tarafı da olabilir. Dwarf Fortress veya Rimworld gibi oyunlar var. Dwarf Fortress'ta bir kale inşa etmeye çalışıyorsun, binlerce yıldır yaşayan bir dünya var, geçmiş medeniyetlerin mitolojileri falan var. Arabirimi biraz zor görünebilir tabii, ben de şahsen oynamadım. Rimworld de bir gezegene düşen 3, 5 kişiden bir şehir kurmaya çalışıyorsun ve bu arada birbirleriyle olan ilişkileri de önemli oluyor, bir hikaye üretiyorlar. Bunlar tabii ki bulunduğumuz kainata göre hayli primitif *simülasyonlar* ama sınırsız bir bilgi işleme gücü bulunan biri için pek de zor bir dünyada yaşamıyoruz.

2: Hmm ama oyun olması pek ekonomik olmaz bence. Yani, insanların üretecekleri hikayeler için bu milyonlarca ışık yılı büyüklüğündeki Evren'i yaratmak? Sence anlamlı olur mu? Program yazıyorsun ve neredeyse sonsuz küçük bir kısmındaki insanların hayatlarıyla ilgileniyorsun?

1: Bizimle ilgili olmayabilir ama belki de kainat o kadar büyük değildir. Simülasyon bir defa makul gelmeye başladığında, belki de *kainat* dediğimizin de *on-demand* yani, *talep üzerine* üretilen bir şey olduğunu düşünmeye başlıyor insan.

2: Yani, yıldızlar mesela biz onları araştırdıkça mı üretiliyor?

1: Yıldızlar değil de, onların bize ulaşan ışığı... Onları nasıl tanıyoruz? Bize çeşitli şekillerde elektromanyetik dalga gönderiyorlar, eğer biz onları araştırdıkça genişleyen bir simülasyonsa, bütün bu kainatın *bizim için* olduğu biraz daha anlamlı hale gelir.

2: Çevremizle ilgili algıladığımız şeylerin *gerçek* olmadığını mı söylüyorsun?

1: Gerçek olmayabilir veya bir simülasyonsa, *bu kadar büyük kainat nasıl simüle ediliyor?* sorusunun cevabı *simülasyonun o kadar büyük olmasına gerek yok* olabilir. Yıldızlarla ilgili bildiğimiz şeyler, mesela, bizim *veli evrenin* bilgileriyle aynı olabilir, diyelim.

2: Bana nedense bu anlattıklarına inanan her şeye inanmış gibi geliyor. Yani, *Tanrı dünyayı 6 günde yarattı* demeye benziyor, *hayır, milyarlarca yıl sürdü* diyorsun ve *Allah sana milyarlarca yıl gelecek şekilde 6 günde yarattı* diye bir cevap alıyorsun.

1: Açıkçası ben bu hipoteze, *buna inanan her şeye inanır* diye bakıyorum. O açıdan pek çok meseleyi *çözüyor*, evet.